

Sygn. akt IV CSK 292/14

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie ze skargi wnioskodawcy
o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem
Sądu Okręgowego w O.
z dnia 28 lutego 2012 r.,
w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Lasów Państwowych Nadleśnictwa B.
przy uczestnictwie J. S. i A. S.
o rozgraniczenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 listopada 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w O.
z dnia 20 grudnia 2013 r.,

1) odrzuca skargę kasacyjną;

2) zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestników postępowania solidarnie kwotę 197 (sto dziewięćdziesiąt siedem) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Skarb Państwa - Lasy Państwowe Nadleśnictwo B., reprezentowany przez adwokata, wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w O. z dnia 20 grudnia 2013 r.

Postanowieniem tym Sąd drugiej instancji, po rozpoznaniu skargi wnioskodawcy o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w O. z dnia 28 lutego 2012 r. w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Lasy Państwowe Nadleśnictwo B. z udziałem J. S. i A. S. o rozgraniczenie, zmienił wyżej wymienione postanowienie Sądu Okręgowego w O. w ten sposób, że: 1) zmienił zaskarżony apelacją przez uczestników postępowania punkt 1 postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 3 listopada 2011 r. i dokonał rozgraniczenia pomiędzy nieruchomością oznaczoną numerem geodezyjnym 68 położoną w obrębie K. gmina W., dla której urządzona jest księga wieczysta w Sądzie Rejonowym w G. VII Zamiejscowym Wydziale Ksiąg Wieczystych w W. nr [...] a nieruchomością oznaczoną numerem geodezyjnym 105 położoną w obrębie P. gmina W., dla której urządzona jest księga wieczysta w Sądzie Rejonowym w G. VII Zamiejscowym Wydziale Ksiąg Wieczystych w W. nr [...] i ustalił granicę pomiędzy tymi nieruchomościami według linii zaznaczonej kolorem czerwonym w załączniku nr B do opinii biegłego geodety A. L. z 23 października 2013 r. stanowiącym integralną część postanowienia, biegnącej przez punkty o nr 95, 94, 319, 318, 317, 316, 315, 314, 313, 312, 311, 310, 309; 2) oddalił apelację w pozostałym zakresie oraz orzekł o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (obecnie jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1150 - dalej: „u.p.g.”) do zadań Prokuraturii Generalnej należy wyłączne zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przed Sądem Najwyższym, z zastrzeżeniem art. 8b ust. 5. Ta ostatnia regulacja stanowi, że w przypadku przekazania podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa do prowadzenia sprawy lub grupy spraw, w których zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną

jest obowiązkowe, podmiot ten wykonuje zastępstwo procesowe Skarbu Państwa również przed Sądem Najwyższym. Przepis ten należy odczytywać przez pryzmat art. 8, który wymienia sprawy, w których ma miejsce obligatoryjne zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną. Artykuł 8b ust. 1 u.p.g. przewiduje, że w przypadkach, o których mowa w art. 8 ust. 1, Prokuratoria Generalna, za zgodą lub na wniosek podmiotu reprezentującego Skarb Państwa, może przekazać temu podmiotowi do prowadzenia sprawę lub grupę spraw, z wyjątkiem spraw, w których występuje istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub rozbieżności w orzecznictwie sądów. Jeśli dojdzie do takiego przekazania, podmiot reprezentujący Skarb Państwa jest upoważniony, na podstawie art. 8b ust. 5 u.p.g., do sprawowania zastępstwa procesowego w przekazanych mu sprawach także przed Sądem Najwyższym.

Możliwość przekazania przez Prokuratorię Generalną zastępowania Skarbu Państwa innemu podmiotowi, z konsekwencjami, o których mowa w art. 8b ust. 5 u.p.g., dotyczy więc tylko przypadków zastępstwa obowiązkowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 tej ustawy. Nie obejmuje zatem spraw niewymienionych w tym przepisie, w których zastępstwo procesowe Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną przed sądami powszechnymi nie jest obligatoryjne. Do tej kategorii spraw należy niewątpliwie niniejsza - wytoczona przez Skarb Państwa - Lasy Państwowe Nadleśnictwo B. sprawa o rozgraniczenie będąca w kognicji sądu rejonowego, jako sądu pierwszej instancji.

Zgodnie zatem z art. 4 ust. 1 pkt 1 u.p.g., w postępowaniu przed Sądem Najwyższym w rozpatrywanej sprawie, zastępstwo Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną jest wyłączne. Oznacza to, że do wniesienia skargi kasacyjnej w imieniu Skarbu Państwa - Lasy Państwowe Nadleśnictwo B. uprawniona jest wyłącznie Prokuratoria Generalna, natomiast pozbawiony jest zdolności postulacyjnej podmiot działający dotychczas w postępowaniu przed sądami powszechnymi, jako *statio fisci* Skarbu Państwa, reprezentowany przez radcę prawnego lub adwokata (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., V CSK 244/11, OSNC-ZD 2013, nr 3, poz. 60, z dnia 19 września 2013 r., z dnia 4 września 2014 r., II CSK 616/13, nie publ.).

W postanowieniach Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2006 r., I CSK 192/06 (nie publ.), z dnia 31 sierpnia 2006 r., I CZ 47/06 (OSNC 2007, nr 5, poz. 75) oraz z dnia 12 grudnia 2006 r. I CSK 415/06 (nie publ.) wyjaśniono, że z art. 4 ust. 1 pkt 1 u.p.g. wynika także norma o charakterze procesowym przyznająca zdolność postulacyjną przez Sądem Najwyższym wyłącznie Prokuratorii Generalnej i pozbawiająca jednocześnie tej zdolności adwokatów i radców prawnych. Przepis art. 87¹ § 3 k.p.c. należy zatem interpretować w ten sposób, że w sprawach, w których obowiązuje wyłączne zastępstwo Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną, nie jest dopuszczalne zastępowanie go przez jakikolwiek inny podmiot. Obejmuje to także czynności związane z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, podejmowane przed sądem niższej instancji, takie jak wniesienie skargi kasacyjnej.

Z tych względów na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną jako niedopuszczalną.

Na wniosek zawarty w odpowiedziach na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 520 § 3 w zw. z art. 98 § 1 i 3, art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 13 § 2 k.p.c. oraz przy uwzględnieniu przepisów § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 ust. 2 i § 8 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461).